

BELEDİYE ŞİRKETLERİNDE YÖNETİM KURULU YILLIK FAALİYET RAPORU REHBERİ

İLGİLİ MEVZUAT EKİ

Bu ek belgede yer alan mevzuat metinleri:

Ek A — TTK: 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun rehberde geçen ilgili madde tam metinleri

Ek B — TTK Yönetmeliği: Şirketlerin Yıllık Faaliyet Raporunun Asgari İçeriğinin Belirlenmesi Hakkında Yönetmelik (RG 28.08.2012/28395)

Ek C — SPK Tebliği: Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği, II-14.1 (RG 13.06.2013/28676) — Yönetim Kurulu Faaliyet Raporu bölümü

Ek D — Kooperatifler Yönetmeliği: Kooperatiflerin Dış Denetimine Dair Yönetmelik (RG 01.02.2022/31737)

Ek E — Denetim Yönetmeliği: Ticaret Şirketlerinin Gümrük ve Ticaret Bakanlığınca Denetlenmesi Hakkında Yönetmelik (RG 28.08.2012/28395)

Hazırlayan: Hakan TURGAY

Bilirkişi Sicil No: 51625 | Kooperatif ve Ticaret Hukuku Uzmanı
26 Mart 2026 | Hamamizade İhsan Bey Kültür Merkezi, Salon 3

EK A

TÜRK TİCARET KANUNU

6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu

Kabul: 13.01.2011 | Yayımlı: RG 14.02.2011/27846

Kapsam — Bu ekte yer alan maddeler:

- m.1 — TTK'nın TMK ile bütünlüğü
- m.8 — Ticari işlerde faiz
- m.375 — YK'nın devredilemez görev ve yetkileri
- m.376 — Sermaye kaybı ve borca batıklık
- m.408 — Genel kurulun devredilemez yetkileri (A.Ş.)
- m.516 — YK yıllık faaliyet raporu
- m.517 — YK faaliyet raporunun içeriği
- m.518 — Topluluğun faaliyet raporu
- m.562 — Faaliyet raporuna ilişkin ceza hükmü
- m.610 — Limited şirkette faaliyet raporu
- m.616 — Limited şirkette genel kurulun devredilemez yetkileri

m.1 — Kanunun Uygulama Alanı / Ticari Hükümler

MADDE 1 – (Ticari hükümler)

(1) Türk Ticaret Kanunu, 22/11/2001 tarihli ve 4721 sayılı Türk Medeni Kanununun ayrılmaz bir parçasıdır. Bu Kanundaki hükümlerle, bir ticari işletmeyi ilgilendiren işlem ve fiillere ilişkin diğer kanunlarda yazılı özel hükümler, ticari hükümlerdir.

(2) Mahkeme, hakkında ticari bir hüküm bulunmayan ticari işlerde, ticari örf ve âdete, bu da yoksa genel hükümlere göre karar verir.

m.8 — Ticari İşlerde Faiz

MADDE 8 – (Oran serbestisi ve bileşik faizin şartları)

(1) Ticari işlerde faiz oranı serbestçe belirlenir.

(2) Üç aydan aşağı olmamak üzere, faizin anaparaya eklenerek birlikte tekrar faiz yürütülmesi şartı, yalnız cari hesaplarla her iki taraf bakımından da ticari iş niteliğinde olan ödünç sözleşmelerinde geçerlidir. Şu şartla ki, bu fıkra, sözleşenleri tacir olmayanlara uygulanmaz.

(3) Tüketicinin korunmasına ilişkin hükümler saklıdır.

(4) Bu maddenin ikinci ve üçüncü fıkralarına aykırı olarak işletilen faiz yok hükmündedir.

m.375 — YK'nın Devredilemez Görev ve Yetkileri

MADDE 375 – (Devredilemez görev ve yetkiler)

(1) Yönetim kurulunun devredilemez ve vazgeçilemez görev ve yetkileri şunlardır:

(a) Şirketin üst düzeyde yönetimi ve bunlarla ilgili talimatların verilmesi.

(b) Şirket yönetim teşkilatının belirlenmesi.

(c) Muhasebe, finans denetimi ve şirketin yönetiminin gerektirdiği ölçüde finansal planlama için gerekli düzenin kurulması.

- (d) Müdürlerin ve aynı işleve sahip kişiler ile imza yetkisini haiz bulunanların atanmaları ve görevden alınmaları.
- (e) Yönetimle görevli kişilerin, özellikle kanunlara, esas sözleşmeye, iç yönergelere ve yönetim kurulunun yazılı talimatlarına uygun hareket edip etmediklerinin üst gözetimi.
- (f) Pay, yönetim kurulu karar ve genel kurul toplantı ve müzakere defterlerinin tutulması, yıllık faaliyet raporunun ve kurumsal yönetim açıklamasının düzenlenmesi ve genel kurula sunulması, genel kurul toplantılarının hazırlanması ve genel kurul kararlarının yürütülmesi.
- (g) Borca batıklık durumunda mahkemeye bildirimde bulunulması.
- (2) Yönetim kurulu bu görev ve yetkileri başkasına devredemez.

m.376 — Sermaye Kaybı ve Borca Batıklık

MADDE 376 – (Sermaye kaybı, borca batıklık)

- (1) Son yıllık bilançodan, sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının yarısının zarar sebebiyle karşılıksız kaldığı anlaşılırsa, yönetim kurulu, genel kurulu hemen toplantıya çağırır ve bu genel kurula uygun gördüğü iyileştirici önlemleri sunar.
- (2) Son yıllık bilançoya göre, sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının üçte ikisinin zarar sebebiyle karşılıksız kaldığı anlaşıldığı takdirde, derhâl toplantıya çağırılan genel kurul, sermayenin üçte biri ile yetinilmesine karar vermediği takdirde şirket kendiliğinden sona erer.
- (3) Yönetim kurulu, şirketin borca batık durumda bulunduğunu şüphelendiği takdirde, bu durumu bir ara bilanço ile tespit ettirir. Yönetim kurulu, söz konusu ara bilançoğu 1/7/2012 tarihli ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanununun 13 üncü maddesi kapsamında bağımsız denetime tabi şirketlerde denetçiye, diğer şirketlerde ise bu Kanun kapsamındaki denetçiye onaylattırır. Bu bilançoya göre şirketin aktiflerinin borçlarını karşılamaya yetmediği anlaşıldığı takdirde, yönetim kurulu, bu durumu şirket merkezinin bulunduğu yer asliye ticaret mahkemesine bildirir ve şirketin iflasını ister. Meğerki, iflas kararının verilmesinden önce, şirketin açıklarını karşılayacak ve borca batıklık durumunu ortadan kaldıracak tutarda şirket aktiflerinin değerini karşılayabilecek miktarda ve gerçekleşme ihtimali olan alacaklı tarafından özkaynağa oranlanabilecek olmak kaydıyla talepte bulunulabilecekse; ya da yeniden yapılanma için gerekli adımların ivedilikle atıldığı durumlarda veya uzman tarafından hazırlanan ve dürüst bir değerlendirmeye göre şirketin borçlarını ödeyebilecek durumda olduğunu gösteren bir rapor mevcut olduğunda iflas ertelenebilir.

m.408 — Genel Kurulun Devredilemez Yetkileri (A.Ş.)

MADDE 408 – (Devredilemez yetkiler)

- (1) Genel kurul, kanunda ve esas sözleşmede açıkça öngörülmüş bulunan hâller dışında, yönetim kurulunun devredilemez yetkileri kapsamında kalan iş ve işlemler hakkında karar alamaz; yönetim kuruluna talimat veremez.
- (2) Aşağıdaki yetkiler genel kurulun devredilemez ve vazgeçilemez yetkileridir:
- (a) Esas sözleşmenin değiştirilmesi.
- (b) Yönetim kurulu üyelerinin seçimi, görevden alınması, ibra edilmesi ve haklarında sorumluluk davası açılması.
- (c) Kanunda öngörülen istisnalar dışında, denetçinin seçimi ve görevden alınması.
- (d) Finansal tablolara, yönetim kurulunun yıllık raporuna, yıllık kâr üzerinde tasarrufa, kâr payları ile kazanç paylarının belirlenmesine ilişkin kararların alınması.
- (e) Kanunda öngörülen istisnalar dışında, şirketin feshi.
- (f) Önemli miktarda şirket varlığının toptan satışı.

m.514-516 — YK Yıllık Faaliyet Raporu

MADDE 514 – (Hazırlama yükümlülüğü)

(1) Yönetim kurulu, geçmiş hesap dönemine ait, Türkiye Muhasebe Standartlarında öngörölmüş bulunan finansal tablolarını, eklerini ve yönetim kurulunun yıllık faaliyet raporunu, bilanço gününü izleyen hesap döneminin ilk üç ayı içinde hazırlar ve genel kurula sunar.

MADDE 516 – (Niteliği ve içeriği)

(1) Yönetim kurulunun yıllık faaliyet raporu, şirketin, o yıla ait faaliyetlerinin akışı ile her yönüyle finansal durumunu, doğru, eksiksiz, dolambaçsız, gerçeğe uygun ve dürüst bir şekilde yansıtır. Bu raporda finansal durum, finansal tablolara göre değerlendirilir. Raporda ayrıca, şirketin gelişmesine ve karşılaşması muhtemel risklere de açıkça işaret olunur. Bu konulara ilişkin yönetim kurulunun değerlendirmesi de raporda yer alır.

(2) Bu raporun;

- Faaliyet yılının sona ermesinden sonra şirkette meydana gelen ve özel önem taşıyan olayları,
- Şirketin araştırma ve geliştirme çalışmalarını,
- Yönetim kurulu üyeleri ile üst düzey yöneticilere ödenen ücret, prim, ikramiye gibi mali menfaatler, ödenekler, yolculuk, konaklama ve temsil giderleri, aynı ve nakdi imkânlar, sigortalar ve benzeri teminatları da içermesi zorunludur.

(3) Rapor, yönetim kurulu tarafından imzalanır. Yönetim kurulu üyelerinden birinin raporun herhangi bir kısmına katılmaması hâlinde, bu üye ilgili bölümü ayrıca imzalar ve katılmama gerekçesini raporun ilgili bölümüne ekler.

(4) Rapor, Gümrük ve Ticaret Bakanlığınca hazırlanan yönetmeliğe uygun olarak düzenlenir.

MADDE 517 – (İçerik)

(1) Yönetim kurulunun yıllık faaliyet raporu, 516 ncı maddede öngörölen bilgilere ek olarak şirketin içinde bulunduğu durumu değerlendirmek için gereken her türlü bilgiyi de kapsar.

(2) Raporda özellikle şirketin finansal araçlar kullanılarak yönetilen risklerine ilişkin açıklamalara da yer verilir. Bu açıklamalar şunlara ilişkin olmalıdır:

- (a) Piyasa riski (faiz riski ve kur riski dahil),
- (b) Kredi riski,
- (c) Likidite riski ve
- (d) Nakit akışı riski.

(3) Raporda ayrıca belirtilen risk kategorilerinde maruz kalınan risklere ve bu risklerin yönetim ve değerlendirme çerçevesinin esaslarına da yer verilir.

m.518 — Topluluğun Faaliyet Raporu

MADDE 518 – (Topluluğun yönetim kurulu yıllık faaliyet raporu)

(1) Şirketler topluluğuna ilişkin yıllık faaliyet raporu, ana şirketin yönetim kurulunca, 516 ve 517 nci maddelerdeki hükümlere göre düzenlenir.

m.562/4 — Faaliyet Raporuna Aykırılık: Ceza Hükümü

MADDE 562 – (Cezai sorumluluk (Dördüncü fıkra))

(4) Yönetim kurulunun yıllık faaliyet raporunu ve kurumsal yönetim açıklamasını 516 ncı ve 517 nci maddelere aykırı olarak düzenleyenler, bunları genel kurula sunmayanlar ya da işletmenin durumuna, gelişmesine veya diğer önemli hususlara ilişkin önemsiz ayrıntıları dışında gerçeğe aykırı açıklamalar yapanlar ya da gerçeğe aykırı bilgi verenler üçyüz günden az olmamak üzere adli para cezasıyla cezalandırılır.

m.610 — Limited Şirkette Faaliyet Raporu

MADDE 610 – (Müdürler kurulunun görevi)

(1) Müdürler kurulu, yıllık faaliyet raporunu ve varsa topluluk raporunu hazırlamak; anonim şirkete ilişkin hükümlere göre genel kurula sunmak zorundadır. 516 ncı madde hükmü kıyasen uygulanır.

m.616 — Limited Şirkette Genel Kurulun Devredilemez Yetkileri

MADDE 616 – (Devredilemez yetkiler)

- (1) Aşağıdaki yetkiler genel kurulun devredilemez yetkileridir:
- Şirket sözleşmesinin değiştirilmesi.
 - Müdür ve müdürler kurulu üyelerinin atanmaları, görevden alınmaları.
 - Müdür ve müdürler kurulu üyelerinin ibra edilmeleri.
 - Şirketin sona erdirilmesi.
 - Kanunda aksine düzenleme yapılmadıkça denetçilerin seçimi ve görevden alınmaları.
 - Önemli miktarda şirket varlığının toptan satışı.

EK B

ŞİRKETLERİN YILLIK FAALİYET RAPORUNUN ASGARİ İÇERİĞİNİN BELİRLENMESİ HAKKINDA YÖNETMELİK

Ticaret Bakanlığı Yönetmeliği

Yayın: RG 28.08.2012/28395 | Dayanak: TTK m.516/3, 518, 565/2, 610

MADDE 1 — Amaç

MADDE 1 – (Amaç)

- Bu Yönetmeliğin amacı, yönetim organı tarafından düzenlenecek yıllık faaliyet raporunun asgari içeriğini belirlemektir.
- Bu Yönetmelik, 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununa göre kurulan ve faaliyet gösteren anonim, limited ve sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketlerin yıllık faaliyet raporlarını ve şirketler topluluğunda ana şirketin yıllık faaliyet raporunu kapsar.
- Özel kanunlara tabi şirketlere, özel hükümler dışında bu Yönetmelik hükümleri uygulanır.

MADDE 4 — Raporun Niteliği

MADDE 4 – (Raporun niteliği)

- Yıllık faaliyet raporu, şirketin ilgili hesap dönemine ait iş ve işlemlerinin akışını, her yönüyle finansal durumunu, şirketin hak ve yararını da gözetecek şekilde, doğru, eksiksiz, dolambaçsız, gerçeğe uygun ve dürüst bir şekilde yansıtır.
- Yönetim organı, yıllık faaliyet raporunu, ortakların şirketin faaliyetleri hakkında her türlü bilgiye tam ve doğru bir şekilde ulaşmasını sağlayacak ayrıntıda hazırlar.
- Yıllık faaliyet raporunda mümkün olan en basit kavram ve terimler kullanılır, tereddüde neden olabilecek belirsiz ifadelerden kaçınılır.

MADDE 5 — Geleceğe Yönelik Bilgi

MADDE 5 – (Geleceğe yönelik bilgiler)

- Yıllık faaliyet raporunda şirketin gelişmesine ve karşılaşması muhtemel risklere açıkça işaret olunur ve bu konulara ilişkin yönetim organının değerlendirmesine yer verilir.
- Yıllık faaliyet raporunda yer verilen geleceğe yönelik bilgi ve tahminler şirketin finansal durumu ve faaliyet sonuçları ile uyumlu olmalıdır.

MADDE 8 — Genel Bilgiler Bölümü

MADDE 8 – (Genel bilgiler)

- Yıllık faaliyet raporunun genel bilgiler bölümünde aşağıda belirtilen hususların yer alması zorunludur:
 - Raporun ilgili olduğu hesap dönemi,
 - Şirketin ticaret unvanı, ticaret sicili numarası, merkez ve varsa şubelerine ilişkin iletişim bilgileri ile varsa internet sitesinin adresi,
 - Şirketin organizasyon, sermaye ve ortaklık yapıları ile bunlara ilişkin hesap dönemi içerisindeki değişiklikler,
 - Varsa imtiyazlı paylara ve payların oy haklarına ilişkin açıklamalar,

(d) Yönetim organı, üst düzey yöneticileri ve personel sayısı ile ilgili bilgiler,

(e) Varsa; şirket genel kurulunca verilen izin çerçevesinde yönetim organı üyelerinin şirketle kendisi veya başkası adına yaptığı işlemler ile rekabet yasağı kapsamındaki faaliyetleri hakkında bilgiler.

MADDE 9 — Mali Haklar Bölümü

MADDE 9 – (Yönetim organı üyeleri ile üst düzey yöneticilere sağlanan mali haklar)

(1) Yönetim organı üyeleri ile üst düzey yöneticilere sağlanan mali haklar bölümünde aşağıda belirtilen hususların yer alması zorunludur:

(a) Sağlanan huzur hakkı, ücret, prim, ikramiye, kâr payı gibi mali menfaatlerin toplam tutarları,

(b) Verilen ödenekler, yolculuk, konaklama ve temsil giderleri ile aynı ve nakdi imkânlar, sigortalar ve benzeri teminatların toplam tutarlarına ilişkin bilgiler.

MADDE 10 — Araştırma ve Geliştirme Çalışmaları

MADDE 10 – (Şirketin araştırma ve geliştirme çalışmaları)

(1) Bu bölümde şirketin araştırma ve geliştirme çalışmaları ile bunların sonuçlarına ilişkin bilgilere yer verilir.

MADDE 11 — Şirket Faaliyetleri ve Önemli Gelişmeler

MADDE 11 – (Şirket faaliyetleri ve faaliyetlere ilişkin önemli gelişmeler)

(1) Yıllık faaliyet raporunun şirket faaliyetleri ve faaliyetlere ilişkin önemli gelişmeler bölümünde aşağıda belirtilen hususların yer alması zorunludur:

(a) Şirketin ilgili hesap döneminde yapmış olduğu yatırımlara ilişkin bilgiler,

(b) Şirketin iç kontrol sistemi ve iç denetim faaliyetleri hakkında bilgiler ile yönetim organının bu konudaki görüşü,

(c) Şirketin doğrudan veya dolaylı iştirakleri ve pay oranlarına ilişkin bilgiler,

(ç) Şirketin iktisap ettiği kendi paylarına ilişkin bilgiler,

(d) Hesap dönemi içerisinde yapılan özel denetime ve kamu denetimine ilişkin açıklamalar,

(e) Şirket aleyhine açılan ve şirketin mali durumunu ve faaliyetlerini etkileyebilecek nitelikteki davalar ve olası sonuçları hakkında bilgiler,

(f) Mevzuat hükümlerine aykırı uygulamalar nedeniyle şirket ve yönetim organı üyeleri hakkında uygulanan idari veya adli yaptırımlara ilişkin açıklamalar,

(g) Geçmiş dönemlerde belirlenen hedeflere ulaşıp ulaşılamadığı, genel kurul kararlarının yerine getirilip getirilmediği, hedeflere ulaşamamışsa veya kararlar yerine getirilmemişse gerekçelerine ilişkin bilgiler ve değerlendirmeler,

(ğ) Yıl içerisinde olağanüstü genel kurul toplantısı yapılmışsa, toplantının tarihi, toplantıda alınan kararlar ve buna ilişkin yapılan işlemler de dâhil olmak üzere olağanüstü genel kurula ilişkin bilgiler,

(h) Şirketin yıl içinde yapmış olduğu bağış ve yardımlar ile sosyal sorumluluk projeleri çerçevesinde yapılan harcamalara ilişkin bilgiler,

(ı) Şirketler topluluğuna bağlı bir şirketse; hâkim şirketle, hâkim şirkete bağlı bir şirketle, hâkim şirketin yönlendirmesiyle onun ya da ona bağlı bir şirketin yararına yaptığı hukuki işlemler ve geçmiş faaliyet yılında hâkim şirketin ya da ona bağlı bir şirketin yararına alınan veya alınmasından kaçınılan tüm diğer önlemler,

(i) (1) bendinde bahsedilen hukuki işlemin yapıldığı veya önlemin alındığı veyahut alınmasından kaçınıldığı anda kendilerince bilinen hal ve şartlara göre, her bir hukuki işlemde uygun bir karşı edim sağlanıp sağlanmadığı ve

alınan veya alınmasından kaçınılan önlemin şirketi zarara uğratarak uğratmadığı, şirket zarara uğramışsa bunun denkleştirilip denkleştirilmediği.

MADDE 12 — Finansal Durum Bölümü

MADDE 12 – (Finansal durum)

- (1) Yıllık faaliyet raporunun finansal durum bölümünde aşağıda belirtilen hususların yer alması zorunludur:
 - (a) Finansal duruma ve faaliyet sonuçlarına ilişkin yönetim organının analizi ve değerlendirmesi, planlanan faaliyetlerin gerçekleşme derecesi, belirlenen stratejik hedefler karşısında şirketin durumu,
 - (b) Geçmiş yıllarla karşılaştırmalı olarak şirketin yıl içindeki satışları, verimliliği, gelir oluşturma kapasitesi, kârlılığı ve borç/öz kaynak oranı ile şirket faaliyetlerinin sonuçları hakkında fikir verecek diğer hususlara ilişkin bilgiler ve ileriye dönük beklentiler,
 - (c) Şirketin sermayesinin karşılıksız kalıp kalmadığına veya borca batık olup olmadığına ilişkin tespit ve yönetim organı değerlendirmeleri,
 - (ç) Varsa şirketin finansal yapısını iyileştirmek için alınması düşünülen önlemler,
 - (d) Kâr payı dağıtım politikasına ilişkin bilgiler ve kâr dağıtım yapılmayacaksa gerekçesi ile dağıtılmayan kârın nasıl kullanılacağına ilişkin öneri.

MADDE 13 — Riskler Bölümü

MADDE 13 – (Riskler ve yönetim organının değerlendirmesi)

- (1) Yıllık faaliyet raporunun riskler ve yönetim organının değerlendirmesi bölümünde aşağıda belirtilen hususların yer alması zorunludur:
 - (a) Varsa şirketin öngörülen risklere karşı uygulayacağı risk yönetimi politikasına ilişkin bilgiler,
 - (b) Oluşturulmuşsa riskin erken saptanması ve yönetimi komitesinin çalışmalarına ve raporlarına ilişkin bilgiler,
 - (c) Satışlar, verimlilik, gelir yaratma kapasitesi, kârlılık, borç/öz kaynak oranı ve benzeri konularda ileriye dönük riskler.

MADDE 14 — Diğer Hususlar

MADDE 14 – (Diğer hususlar)

- (1) Yıllık faaliyet raporunun diğer hususlar bölümünde, faaliyet yılının sona ermesinden sonra şirkette meydana gelen ve ortakların, alacaklıların ve diğer ilgili kişi ve kuruluşların haklarını etkileyebilecek nitelikteki özel önem taşıyan olaylara ilişkin açıklamalara yer verilmesi zorunludur.
- (2) Bu bölümde ayrıca, bu Yönetmelik hükümlerine aykırı olmamak kaydıyla yönetim organının uygun gördüğü ilave bilgilere de yer verilebilir.

MADDE 16 — Hazırlama Süresi ve İmza

MADDE 16 – (Hazırlama süresi ve imza)

- (1) Yıllık faaliyet raporu ilgili olduğu hesap döneminin bitimini izleyen iki ay içinde düzenlenir.
- (2) Rapor, şirketin yönetim organı başkanı ve üyeleri tarafından imzalanarak onaylanır.
- (3) Yönetim organı üyelerinden herhangi birinin yıllık faaliyet raporunda yer alan bilgilerle ilgili farklı görüşte olması halinde, itiraz ettiği hususlar gerekçeleri ile birlikte yıllık faaliyet raporunda belirtilir.

EK C

SERMAYE PİYASASINDA FİNANSAL RAPORLAMAYA İLİŞKİN ESASLAR TEBLİĞİ (II-14.1) — YÖNETİM KURULU FAALİYET RAPORU BÖLÜMÜ

Sermaye Piyasası Kurulu Tebliği

Yayın: RG 13.06.2013/28676 | Dayanak: 6362 s.K. m.14, 36, 128 | Son Değişiklik: RG 02.10.2020/31262

Tebliğin Hukuki Dayanağı ve Kapsamı:

Dayanak: 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu m.14, m.36 ve m.128/1-(ğ)

Kapsam: Payları veya tahvilleri borsada işlem gören ortaklıklar, yatırım kuruluşları, yatırım ortaklıkları, portföy yönetim şirketleri, ipotek finansmanı kuruluşları ve diğer sermaye piyasası kurumları

Faaliyet raporu açısından: Yıllık faaliyet raporu 28.08.2012 tarihli Yönetmeliğe uygun hazırlanır; bunlara ek olarak bu Tebliğ m.8'de düzenlenen hususlara da yer verilir

MADDE 3 — Tanımlar

MADDE 3 – (Tanımlar ve kısaltmalar)

- (1) Bu Tebliğde geçen;
- (b) Finansal raporlar: Finansal tablolar, yönetim kurulu faaliyet raporları ve sorumluluk beyanlarından oluşan raporları,
- (e) Kanun: 6/12/2012 tarihli ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanununu,
- (f) KAP: Kamuyu Aydınlatma Platformunu, ifade eder.

MADDE 8 — Yönetim Kurulu Yıllık ve Ara Dönem Faaliyet Raporları

MADDE 8 – (Yönetim kurulu yıllık ve ara dönem faaliyet raporları)

- (1) İşletmeler, yıllık faaliyet raporlarını 28/8/2012 tarihli ve 28395 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Şirketlerin Yıllık Faaliyet Raporunun Asgari İçeriğinin Belirlenmesi Hakkında Yönetmelik hükümlerine uygun olarak hazırlarlar.
- (2) Birinci fıkra kapsamında hazırlanacak yıllık faaliyet raporlarının ilgili bölümlerinde aşağıdaki hususlara da yer verilir:
 - (a) Yönetim kurulu üyeleri ile üst düzey yöneticilerin yetki sınırları, görev süreleri (başlangıç ve bitiş tarihleriyle), toplu sözleşme uygulamaları, personel ve işçilere sağlanan hak ve menfaatler,
 - (b) İşletmenin faaliyet gösterdiği sektör ve bu sektör içerisindeki yeri hakkında bilgi, işletmenin üretim birimlerinin nitelikleri, satış miktar ve fiyatlarına ilişkin genel açıklamalar, satış koşulları ve bunlarda yıl içinde görülen gelişmeler, verimlilik oranları ve geçmiş yıllara göre bunlardaki önemli değişikliklerin nedenleri,
 - (c) Yatırımlardaki gelişmeler, teşviklerden yararlanma durumu, yararlanılmışsa ne ölçüde gerçekleştirildiği,
 - (ç) İşletmenin finansman kaynakları ve varsa çıkarılmış bulunan sermaye piyasası araçlarının niteliği ve tutarı,
 - (d) Dönem içinde esas sözleşmede yapılan değişiklikler ve nedenleri,
 - (e) Mevzuat uyarınca Kurumsal Yönetim İlkelerine Uyum Raporu.
- (3) Kamuya açıklanacak yıllık ve ara dönem finansal raporlara, finansal tablo ve faaliyet raporları ile birlikte; finansal raporlamadan sorumlu yönetim kurulu üyeleri ile işletme genel müdürü veya finansal raporlamadan sorumlu yöneticinin bu raporların doğruluğu ve düzenlemelere uygunluğu konusunda açıklamaları içeren beyanları eklenir.

(4) Yıllık faaliyet raporlarında ayrıca, sürdürülebilirlik ilkelerinin uygulanıp uygulanmadığına, uygulanmıyor ise buna ilişkin gerekçeli açıklamaya, bu ilkelere tam olarak uymama dolayısıyla çevresel ve sosyal risklere ve bu konuda gelecekte bir değişiklik yapılma planının olup olmadığına ilişkin açıklamalara yer verilir.

MADDE 9 — Kamuya Açıklama Süreleri

MADDE 9 – (Finansal raporların kamuya açıklanması)

- (1) Yıllık finansal raporlar, hesap döneminin bitimini izleyen altmış gün (konsolide finansal tablo hazırlama yükümlülüğü olanlar için yetmiş gün) içinde KAP'a bildirilmek suretiyle kamuya açıklanır.
- (2) Ara dönem finansal raporlar, ilgili ara dönemin bitimini izleyen elli gün içinde KAP'a bildirilir.
- (3) Finansal tablolar ayrı bir yönetim kurulu kararıyla onaylanır.

MADDE 21 — Bağımsız Denetim

MADDE 21 – (Finansal raporların bağımsız denetimi)

- (1) Bu Tebliğ uyarınca hazırlanacak finansal raporların bağımsız denetiminde Kurulun bağımsız denetimle ilgili düzenlemelerine uyulur.
- (3) Yıllık ve ara dönem yönetim kurulu faaliyet raporunun bağımsız denetimi, faaliyet raporlarında yer alan finansal bilgilerin, denetlenen finansal tablolar ile tutarlı olup olmadığı ve gerçeği yansıtıp yansıtmadığını kapsar.

EK D

KOOPERATİFLERİN DIŞ DENETİMİNE DAİR YÖNETMELİK

Ticaret Bakanlığı Yönetmeliği

Yayın: RG 01.02.2022/31737 | Dayanak: 1163 s.K. m.69/A | Son Değişiklik: RG 12.10.2023/32338

Yönetmeliğin Kapsamı:

Dış denetime tabi kooperatifler ve üst kuruluşlar

Dış denetim: Finansal tabloların denetimi + YK yıllık faaliyet raporundaki finansal bilgilerin tutarlılığının denetimi

Dış denetçiler: KGK tarafından yetkilendirilmiş bağımsız denetçiler veya SMMM/YMM unvanı sahipleri

Bildirim: Dış denetim raporu GK toplantısından en az 15 gün önce sunulur; KOOPBİS'e yüklenir

MADDE 1 — Amaç

MADDE 1 – (Amaç)

(1) Bu Yönetmeliğin amacı; kooperatiflerin ve üst kuruluşların dış denetiminin usul ve esaslarını ile dış denetçilerin niteliklerini ve denetim kapsamını belirlemektir.

MADDE 2 — Kapsam

MADDE 2 – (Kapsam)

(1) Bu Yönetmelik; 24/4/1969 tarihli ve 1163 sayılı Kooperatifler Kanununun 69/A maddesi kapsamında dış denetime tabi tutulan kooperatifleri ve üst kuruluşları kapsar.

(2) Bu Yönetmelik hükümleri, kooperatiflerin bağlı ortaklıkları veya iştirakleri olan ticaret şirketleri hakkında uygulanmaz.

MADDE 4 — Dış Denetçinin Nitelikleri

MADDE 4 – (Dış denetçinin nitelikleri)

(1) Dış denetçi;

(a) Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından yetkilendirilmiş bağımsız denetçi unvanını taşıyan ve bu unvanını kullanmaya yetkili olan kişiler ile bağımsız denetim kuruluşları arasından seçilir. Bağımsız denetçi unvanını taşımayanlar bakımından ise;

(ç) En az lisans düzeyinde diploma sahibi olmak kaydıyla 3568 sayılı Kanun hükümleri uyarınca ilgili meslek odasına kayıtlı serbest muhasebeci mali müşavir veya yeminli mali müşavir unvanına sahip olmak koşuluyla dış denetçi olarak görev yapabilir.

MADDE 10 — Dış Denetimin Kapsamı

MADDE 10 – (Dış denetimin kapsamı)

(1) Dış denetim; kooperatif ve üst kuruluşların finansal tablolarının denetimidir.

(2) Yönetim kurulunun yıllık faaliyet raporu içerisinde yer alan finansal bilgilerin denetlenen finansal tablolar ile tutarlı olup olmadığı ve gerçeği yansıtmadığı da dış denetimin kapsamı içindedir.

MADDE 12 — Dış Denetçinin Yetkileri

MADDE 12 – (Dış denetçinin yetkileri)

- (1) Dış denetçi, görevin gereği gibi yapılabilmesi için aşağıdaki yetkilere sahiptir:
 - (a) Kooperatif yönetim kurulundan ve bu kurulun bilgisi dahilinde diğer kooperatif görevlilerinden, denetim için gerekli olan elektronik ortamdakiler dahil olmak üzere bütün bilgilerin kendilerine verilmesini ve dayanak belgelerinin gösterilmesini isteme,
 - (b) Kooperatif yönetim kurulunca düzenlenip onaylanan finansal tablolar ile yıllık faaliyet raporunun kendilerine verilmesini isteme,
 - (c) Kooperatifin defterlerini, yazışmalarını, belgelerini, varlıklarını, yükümlülüklerini, kasasını, kıymetli evrakını, depolarını ve her türlü taşınır ve taşınmazlarını inceleme.

MADDE 13 — Dış Denetim Raporu

MADDE 13 – (Dış denetim raporu)

- (1) Kooperatiflerin finansal tablolarının; kooperatiflerin tabi olduğu 1163 sayılı Kanun, 6102 sayılı Kanun, 213 sayılı Kanun ve ilgili mevzuatına göre hazırlanıp hazırlanmadığı, gelir ve giderlerinin dayanağını oluşturan belgelerin ilgili mevzuata uygun olarak düzenlenip düzenlenmediği, gelir ve gider hesapları ile bilanço hesaplarının defter, kayıt ve belgelerle uyumlu olup olmadığı hususları dış denetimin konusunu oluşturur.
- (2) Yönetim kurulu yıllık faaliyet raporu içerisinde yer alan finansal bilgiler de dış denetimin kapsamı içindedir.
- (3) Dış denetim raporu, hesap döneminin sonundan itibaren en geç üç ay içerisinde hazırlanarak genel kurula sunulmak üzere yönetim kuruluna teslim edilir.
- (4) Yönetim kurulu, dış denetim raporunu genel kurul toplantısından en az on beş gün önce, kooperatifin merkez ve şubelerinde ortakların incelemesine hazır bulundurmakla yükümlüdür.
- (5) Bu Yönetmelik uyarınca dış denetime tabi olduğu hâlde söz konusu denetimi yaptırmayan kooperatiflerin finansal tabloları, yönetim kurulu yıllık faaliyet raporu ve ibra konularında alınan genel kurul kararları geçersizdir.

EK E

TİCARET ŞİRKETLERİNİN GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞINCA DENETLENMESİ HAKKINDA YÖNETMELİK

Ticaret Bakanlığı Yönetmeliği

Yayın: RG 28.08.2012/28395 | Dayanak: TTK m.210

Yönetmeliğin Önemi — Belediye Şirketleri Açısından:

TTK m.210 uyarınca tüm ticaret şirketlerinin (A.Ş., Ltd., komandit, kooperatif) Ticaret Bakanlığı denetim elemanlarınca denetlenmesini düzenlemektedir.

Belediye şirketleri, kamu şirketi değil özel hukuk tüzel kişisi olduğundan bu Yönetmelik kapsamında doğrudan denetlenir.

Denetim; kanun uyumluluğu, faaliyet raporu, finansal tablolar, iç kontrol sistemleri ve genel kurul kararlarını kapsar.

Denetim; resen, ortakların isteği, ihbar veya şikâyet üzerine yapılabilir.

MADDE 1 — Amaç

MADDE 1 – (Amaç)

(1) Bu Yönetmeliğin amacı, 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu kapsamındaki ticaret şirketlerinin denetiminde uygulanacak ilke ve usulleri belirlemektir.

MADDE 2 — Kapsam

MADDE 2 – (Kapsam)

- (1) Bu Yönetmelik; ticaret şirketlerinin bu Kanun kapsamındaki işlemlerinin denetimini kapsar.
- (2) Ticaret şirketlerinin kuruluşundan sona ermesine kadar gerçekleşen tüm işlemlerinin Kanuna ve Kanuna dayanılarak çıkarılan düzenleyici işlemlere uygunluğu denetlenir.
- (3) Kuruluşları ve faaliyetleri diğer kanunlarla düzenlenen ticaret şirketlerinin, bu maddenin birinci fıkrasında sayılan ancak ilgili kanunları uyarınca münhasıran yetkili bakanlık, kurul, kurum veya kuruluş tarafından denetlenmesi hüküm altına alınmayan işlem veya işlemleri Bakanlığın denetimine tabidir.

MADDE 3 — Denetimin Amacı

MADDE 3 – (Denetimin amacı)

- (1) Denetimin amacı şirketlerin,
 - (a) Kanuna uygunluğunu sağlamak suretiyle iyileştirici etki yaratmak,
 - (b) Hukuki sorumluluğu doğan ve kanuni yükümlülüklerini yerine getirmeyen şirket yöneticilerinin bu durumun giderilerek yerine getirilmesini genel kurul gündemine alarak yönetim organına bildirmek,
 - (c) Cezai sorumluluğu gerektiren hâllerde yetkili makamlara bildirimde bulunmak,
 - (d) Denetimde elde edilen bulgular çerçevesinde gerçekleşen veya ileride ortaya çıkabilecek aksaklıkların giderilmesi ve önlenmesi için gerekli önlemleri almaktır.

MADDE 4 — Denetim İlkeleri

MADDE 4 – (Denetim ilkeleri)

- (1) Ticaret şirketlerinin işlemleri; tarafsızlık, eşitlik, dürüstlük, gizlilik ve mesleki özen ilkeleri başta olmak üzere aşağıdaki esaslara göre denetlenir:
 - (a) Denetim kanıtlarının toplanmasında, önyargısız ve tarafsız davranılır.
 - (b) Toplanan kanıtlar, adil ve nesnel şekilde değerlendirilir.
 - (c) Ulaşılan sonuçlar, yeterli ve uygun kanıtlara dayandırılır ve bu konuda azami mesleki özen ve dikkat gösterilir.
 - (ç) Gerekğinde denetlenenlerin incelenen işlemler hakkındaki görüşleri alınır.

MADDE 5 — Denetime Tabi İşlemler

MADDE 5 – (Denetime tabi işlemler)

- (1) Bu Yönetmelik kapsamındaki ticaret şirketlerinin aşağıdaki işlemleri denetime tabidir:
 - (a) Kuruluş işlemleri,
 - (b) Esas sözleşme ve şirket sözleşmesi değişiklikleri,
 - (c) Sermaye artırımı ve azaltımı,
 - (ç) Birleşme, bölünme ve tür değiştirme işlemleri,
 - (d) Sona erme ve tasfiye işlemleri,
 - (e) Genel kurul toplantıları ve kararları,
 - (f) Finansal tablolar ve yönetim kurulu yıllık faaliyet raporları,
 - (g) Pay devirleri.

MADDE 6 — Denetim Kararı ve Denetim Elemanları

MADDE 6 – (Denetim kararı)

- (1) Denetim, Bakanlık denetim elemanları tarafından gerçekleştirilir.
- (2) Denetim;
 - (a) Ortakların ya da üçüncü kişilerin istem, ihbar ve şikâyetleri üzerine,
 - (b) Bakanlıkça resen karar verilerek yapılabilir.
- (3) Bakanlık, denetime başlamadan önce denetlenecek ticaret şirketine denetim kararını yazılı olarak bildirir. Ancak bu durum her hâlükârda zorunlu değildir.

MADDE 7 — Denetimin Yapılacağı Yerler ve Süresi

MADDE 7 – (Denetimin yapılacağı yerler)

- (1) Denetim, ticaret şirketinin merkezinde veya şubelerinde gerçekleştirilir. Gerekli görülmesi hâlinde denetim, şirket merkezinin bulunduğu yer dışında da yapılabilir.
- (2) Bakanlığın uygun görüşü alındıktan sonra denetim, dosya üzerinde de gerçekleştirilebilir.

MADDE 8 — Denetim Teknikleri

MADDE 8 – (Denetim teknikleri)

- (1) Denetim elemanları, denetleme görevini aşağıdaki denetim tekniklerini kullanarak yerine getirir:
 - (a) Varlık incelemesi,

- (b) Gözlem,
- (c) Doğrulama,
- (ç) Bilgi toplama,
- (d) Kayıt sisteminin kontrolü,
- (e) Hesaplama,
- (f) Belge incelemesi,
- (g) Örnekleme.

MADDE 9 — Denetim Elemanlarının Yetkileri

MADDE 9 – (Denetim elemanlarının yetkileri)

- (1) Denetim elemanlarına aşağıdaki yetkiler tanınmıştır:
- (a) Ticaret şirketinin tüm ticari defterlerini, yazışmalarını, finansal tablolarını, yıllık faaliyet raporlarını, muhasebe kayıtlarını ve her türlü belgesini inceleme,
 - (b) Denetim kapsamında diğer gerçek ve tüzel kişilerden bilgi ve belge isteme,
 - (c) Şirket yetkililerinden yazılı veya sözlü açıklama talep etme,
 - (ç) Gerekğinde şirket varlıklarını ve borçlarını yerinde inceleme.
- (5) Denetim elemanları, denetledikleri ticaret şirketiyle iştirak, hâkim yahut bağlı şirket ilişkisi içinde olan ve bu Yönetmelik kapsamına giren ticaret şirketlerinin de denetime dahil edilmesini gerekli görürlerse, durumu gerekçesiyle birlikte Başkanlığa bildirirler ve bu konuda izin isterler.

MADDE 10 — Denetim Raporları

MADDE 10 – (Denetim raporları)

- (1) Bakanlık denetim elemanlarınca yapılan denetimler sonucunda aşağıdaki raporlar düzenlenir:
- (a) Teftiş Raporu: Ticaret şirketlerinin belli bir döneme ait işlemlerinin, örnekleme ve amaca uygun diğer denetim teknikleri kullanılarak, Kanuna ve Kanuna dayanılarak çıkarılan düzenleyici işlemlere uygunluğunun incelenmesi sonucunda düzenlenen rapordur.
 - (b) Soruşturma Raporu: Denetim sırasında, kamu adına soruşturmayı ve kovuşturmayı gerektiren bir suçun işlendiğinin öğrenilmesi durumunda yetkili makamlara bildirilmek üzere düzenlenen rapordur.
 - (c) İnceleme Raporu: Ortakların veya üçüncü kişilerin başvurularında, ihbar ve şikâyetlerde dile getirilen hususların Kanuna ve Kanuna dayanılarak çıkarılan düzenleyici işlemlere uygunluğunun tespiti amacıyla düzenlenen rapordur.

Faaliyet Raporu Açısından Denetimin Önemi

Bu Yönetmelik Kapsamında Yıllık Faaliyet Raporu Denetimi:

MADDE 5/f: Finansal tablolar ve yönetim kurulu yıllık faaliyet raporları denetime tabi işlemler arasında sayılmıştır.

MADDE 9/a: Denetim elemanları yıllık faaliyet raporlarını doğrudan inceleme yetkisine sahiptir.

Faaliyet raporunun TTK m.516 ve 28.08.2012 Yönetmeliği'ne uygunluğu, raporların gerçeği dürüst biçimde yansıtıp yansıtmadığı ve finansal tablolarla tutarlılığı denetim kapsamındadır.

Aykırlık tespiti durumunda Teftiş Raporu düzenlenerek YK üyelerinin hukuki sorumluluğu doğabilir; cezai nitelikteki aykırılıklar Soruşturma Raporuyla yetkili makamlara bildirilir.

